

28.06.2021

Asia/5

§ 499

Tytäryhteisöjen avustaminen koronaepidemiasta aiheutuvan taloudellisen tilanteen johdosta

HEL 2021-007105 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää avustuksia vuoden 2021 talousarvion kohdasta 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat, yhteensä 2,0 miljoonaa euroa tytäryhteisöille seuraavasti:

- Helsingin Liikuntahallit Oy, 500 000 euroa,
- Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy, 500 000 euroa ja
- Stadion-säätiö sr, 1 000 000 euroa.

Käsittely

Esteelliset: Nasima Razmyar
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen käyttövaroihin, talousarviokohdalle 1 30 01, on varattu 10 miljoonan euron määräraha sellaisiin koronaepidemiasta aiheutuviin menoihin, joita valtio ei ole talousarviossaan varautunut kompensoimaan erillisinä käyttötalouden valtionavustuksina. Talousarviossa todetusti tällaisia menoja voi aiheutua esimerkiksi kulttuurin ja liikunnan laitosavustusta saavien kaupungin tytäryhteisöjen taloudellisen tilanteen heikkenemisestä.

Korona on koetellut erilaisten tytäryhteisöjen toimintaa eri tavoin. Osalle yhteisöistä vaikutukset ovat jääneet vähäisiksi ja osalle ne ovat olleet

etenkin päätettyjen rajoitustoimien takia raskaampia. Erityisen hankala tilanne on niille yhteisöille, joiden tulot muodostuvat pääasiassa kävijämaksuista. Joidenkin yhteisöjen kohdalla asiakasmaksutulot ylittävät käyttökustannukset, ja toiminta muuttuu kannattavaksi vasta kaikkien toimintaan kohdistuvien rajoitustoimien päättyessä. Tämän jälkeenkin asiakaskunta palautuu eri tavoin eri palvelujen käyttäjiksi. Kysynnän normalisoituminen epidemiaa edeltävälle tasolle voi kestään joidenkin palvelujen osalta hyvinkin kauan.

Tytäryhteisöt hakevat valtiolta saatavat korona-avustukset ja -tuet täysimääräisesti, mikäli korona on haitannut niiden toimintaa. Kaupunki voi tarvittaessa helpottaa tytäryhteisöjen taloustilannetta lyhytaikaisesti aikaistamalla jo myönnettyjen vuotuisavustusten maksatuksia sekä muuttamalla yhteisöjen konsernitililimiittia tai kaupungin yhteisöille myöntämien lainojen lyhennysohjelmia. Pääsääntöisesti nämä keinot ovat olleet tämänhetkiseen tilanteeseen riittäviä. Viimesijaisena keinoja turvaututaan tytäryhteisölle myönnettävään lisäavustukseen.

Tytäryhteisöjen taloustilannetta selvitettiin huhti- ja toukokuun aikana. Yhteisöjä pyydettiin arvioimaan omia nettomääräisiä tulonmenetyksiään vuoteen 2019 verrattuna kuluvan vuoden alusta elokuun loppuun asti sekä kassavirran ja maksuvalmiuden kuukausittaista kehitystä huhtikuun alusta kuluvan vuoden loppuun saakka selvitysajankohtana tiedossa olevien rajoitustoimien mukaisesti. Tietoja tarkennettiin hakija-kohtaisesti niiden yhteisöjen osalta, joiden taloustilanne näytti kerättyjen tietojen mukaan muodostuvan kestävämmäksi. Selvitysten perusteella kolmen tytäryhteisön, Helsingin Liikuntahallit Oy:n, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:n ja Stadion-säätiö sr:n avustaminen on kuluvan vuoden osalta välttämätöntä. Lisäksi kaupunginhallitus päätti 14.6.2021 kokouksessaan hyväksyä koronan aiheuttamiin taloudellisiin vaikutuksiin liittyen Finlandia-talo Oy:n pääomittamisen kahdella miljoonalla eurolla ja Helsingin Leijona Oy:n pääomittamisen miljoonalla eurolla.

Helsingin Liikuntahallit Oy on kaupungin tytäryhteisöihin kuuluvan Jääkenttäsäätiö sr:n omistaman yhtiö, jonka tulos on ollut urheilutoiminnan keskeytymisen takia raskaasti tappiollinen. Vuonna 2020 yhtiön liikevaihto laski 25 % edellisvuodesta, mutta juoksevia kustannuksia ei ole saatu sopeutettua alentuneen tulovirran mukaiseksi. Kuluvana vuonna taloustilanne on heikentynyt entisestään. Helsingin Liikuntahallit Oy on menettänyt epidemian rajoitustoimien takia lähes kahden miljoonan euron tapahtumatuotot.

Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:n rahoitustilanne on heikentynyt 30.11.2020 alkaneiden rajoitustoimien jälkeen huomattavasti, koska toimintaa ja siitä aiheutuvia kustannuksia ei ole aukioloa koskevien linjausten takia voitu sopeuttaa kertyvien asiakasmaksutulojen mukaisek-

si. Uintikeskuksen rajoitetulla aukiololla on mahdollistettu erikseen nimettyjen Olympiakomitean tukiurheilijoiden ja joidenkin maajoukkueurheilijoiden harjoittelu rajoitustoimien aikana. Yhtiön kuluvan tilikauden tuloksen ennustetaan olevan yli miljoona euroa tappiollinen.

Stadion-säätiö sr ei ole päässyt käynnistämään toimintaansa suunnitellussa laajuudessa lainkaan Stadionin peruskorjauksen valmistumisen jälkeen. Säätiön kiinteät kuukausittaiset kulut ovat huomattavan suuret. Säätiö on menettänyt rajoitustoimien johdosta yli miljoonan euron nettotuotot, ja sen kassavarojen hupeneminen haittaa toiminnan kehittämistä sekä liiketoimintojen elokuulle suunniteltua avaamista. Tapahtumatuottojen kertyminen loppukesän ja syksyn aikana on edelleen epävarmaa. Mikäli elokuun suur tapahtumat jäävät toteutumatta, hankaloituu säätiön toiminta jo kesän aikana.

Tietoja kerätessä kävi ilmi, että yhteisöjen koko vuoden kattavan talouden tilannekuvan hahmottaminen ei ole nykyisessä tautitilanteessa mahdollista. Osalla tytäryhtiöistä toiminta voi palautua kesän aikana tai syyskaudella lähemmäksi normaalia, mutta parempi näkymää tähän saadaan vasta lomakauden jälkeen. Myös valtiolta saatavat koronavastuut ja -tuet täsmentyvät vuoden edetessä. Yhteisöjen taloustilannetta koskevat tiedot päivitetään elokuussa ja syksyn tuen tarpeen selvittyä kaupunginhallituksen päätettäväksi valmistellaan uusi avustuskäytäntö.

Nyt esitettävät avustukset Helsingin Liikuntahallit Oy:lle, Mäkelännrinteen Uintikeskus Oy:lle ja Stadion-säätiö sr:lle turvaavat avustettavien yhteisöjen maksuvalmiuden tämänhetkisen arvion mukaan vuoden loppupuolelle saakka. Mikäli yhteisöjen myyntitulot alkavat kertyä odotettua hitaammin kesän aikana, on avustuksia mahdollista lisätä myös näiden yhteisöjen osalta syksyn avustusjaossa.

Kunnan toimiala

Kuntalain (410/2015) 7 §:n 1 momentin mukaan kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät. Nämä tehtävät muodostavat kunnan yleisen toimialan. Yleisen toimialan määräytymisen periaatteet ohjaavat ja rajaavat sitä, mitä tehtäviä kunta voi ottaa hoitaakseen. Kunnan toimialaa määriteltäessä on otettava huomioon ensinnäkin hallinnon yleiset oikeusperiaatteet, joista säädetään hallintolain (434/2003) 6 §:ssä. Lisäksi vakiintuneesti yleistä toimialaa rajoittaviksi periaatteiksi on katsottu oikeuskäytännössä tehtävän yleishyödyllisyys, tehtävän paikallisuus, yksityisen tukemisen kieltäminen, hallinnon toissijaisuus ja työnjako muiden viranomaisten kanssa sekä spekulatiivisen toiminnan kieltäminen.

Paikallisten liikuntakeskusten tukeminen edistää kuntalaisten urheilumahdollisuuksia ja hyvinvointia. Olympiastadion kuuluu Helsingin merkittävimpiin urheilu- ja kulttuurikohteisiin ja toiminnan tukeminen hyödyttää yleisesti kaupunkilaisia. Helsingin Liikuntahallit Oy:n, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:n ja Stadion-säätiö sr:n tukeminen kuuluu kunnan toimialaan.

Valtiontukisääntely

Kaupungin avustuksia on tarkasteltava valtiontukea koskevien säännösten nojalla. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Yrityksellä tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä niiden oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta riippumatta.

Helsingin Liikuntahallit Oy, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy

Helsingin Liikuntahallit Oy omistaa ja hallinnoi useita, eri puolilla kaupunkia sijaitsevia, jääurheilun harrastamisen tarpeisiin rakennettuja halleja. Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy puolestaan omistaa ja hallinnoi Vallilassa sijaitsevaa uintikeskusta.

Sekä Helsingin Liikuntahallit Oy:n että Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:n kohdalla kyse on urheilutiloista, jotka palvelevat ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja jotka eivät todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista. Avustuksen myöntäminen näille toimijoille ei näin ollen ole omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. (Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 kohta 197.)

Stadion-säätiö sr

Stadion-säätiö sr:lle myönnettävä avustus on lähtökohtaisesti SEUT 107(1) artiklan tarkoittamaa tukea. Euroopan komissio on kuitenkin hyväksynyt tilapäiset puitteet (komission tiedonanto 2020/C 91 I/01 muutoksineen), joiden avulla jäsenvaltiot voivat hyödyntää valtiontukisääntöjen mukaista täyttä joustovaraa tukeakseen taloutta covid-19-epidemian takia.

Suomen tilapäinen COVID-19 -puitetukiohjelma (komission päätös SA.56995, SA.57958, SA.61959) perustuu SEUT 107(3)(b) artiklaan sekä tilapäisten valtiontukipuitteiden 3.1 lukuun. Kunta voi myöntää puitetukiohjelmaan perustuvaa tukea kuntalain nojalla.

28.06.2021

Asia/5

Puitetukiohjelman tavoitteena on mahdollistaa rajoitettujen tukimäärien myöntäminen erityisesti niille yrityksille, jotka kärsivät yllättävästä maksumalmiuden puutteesta COVID-19 -kriisin vuoksi. Tuen tarpeen on johduttava epidemiasta. Kuntalain ja puitetukiohjelman nojalla myönnettävän tuen enimmäismäärä on 1,8 miljoonaa euroa yritystä kohti.

Avustus Stadion-säätiö sr:lle myönnetään Suomen tilapäisen COVID-19 -puitetukiohjelman perusteella ja sen menettelytapoja noudattaen. Stadion-säätiö sr:lle ei ole säätiön ilmoituksen mukaan aikaisemmin myönnetty tukea Suomen tilapäisen COVID-19 -puitetukiohjelma perusteella eikä Stadion-säätiö sr ole ennen 31.12.2019 ollut taloudellisesti vaikeuksissa ryhmäpoikkeusasetuksen (komission asetus 651/2014) 2 artiklan 18 kohdan tarkoittamalla tavalla. Myönnetystä tuesta tehdään avoimuusilmoitus komission TAM-järjestelmässä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Asianosaiset tytäryhteisöt